

The ratio of the use of virtual social networks and the connection with the school with the academic performance of second year high school students

Mahnaz Elyasi¹, Rouhollah Mahdiun², Mohsen rafie³

1. Graduated with a master's degree in educational management from Shahid Madani University of Azerbaijan.

2. Associate Professor of Educational Administration of Shahid Madani University of Azerbaijan.

3. Assistant Professor of Educational Administration at Shahid Madani University of Azerbaijan.

*Corresponding Author: Rouhollah Mahdiun, E-mail: rmahdiun@gmail.com

Abstract

Background and Aim: This research was conducted with the purpose of the relationship between the amount of use of virtual social networks and the connection with the school with the academic performance of students.

Methods: The present research method is descriptive-correlational. The research population included all female students of the second year of high school in Mahabad city (2701 people). Using Cochran's formula, a statistical sample of 348 students was selected and analyzed through stratified random sampling. The questionnaires that were used for the present research were the virtual social networks questionnaire created by the researcher, the connection questionnaire with Rezai Sharif School and the academic performance questionnaire.

Results: The results of the research showed that there is an inverse relationship between the amount of use of virtual social networks with the school bond and the academic performance of students. Also, the positive relationship between the link with the school and the academic performance of the students has been confirmed; In the present research, the relationship between membership and the type of use of virtual social networks was not confirmed. Also, the results of linear regression showed that the variables of connection with school, the type of use of virtual networks and the extent of its use can be used simultaneously in predicting academic performance. And their standard effect coefficient was found to be equal to ($\beta=0.26$), ($\beta=0.16$) and ($\beta=0.13$) at a significant level, respectively.

Conclusion: Virtual social networks can be used as a suitable method for interaction between students on the one hand, as well as teachers and students to transfer scientific materials, share questions and curricular problems, and help each other in knowing the right way to solve problems.

Keywords: Virtual social networks, connection with school, academic performance of students.

Received: 2023/04/20

Accepted: 2023/06/18

رابطه میزان استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی و پیوند با مدرسه با عملکرد تحصیلی

دانش آموزان دوره دوم متوسطه

مهناز الیاسی^۱، روح اله مهدیون^۲، محسن رفیعی^۳

۱. فارغ التحصیل کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان.

۲. دانشیار مدیریت آموزشی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان.

۳. استادیار مدیریت آموزشی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان.

* نویسنده مسئول: روح اله مهدیون، رایانامه: [E-mail: rmahdiuon@gmail.com](mailto:rmahdiuon@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: این پژوهش با هدف رابطه میزان استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی و پیوند با مدرسه با عملکرد تحصیلی دانش آموزان صورت گرفت.
روش: روش پژوهش حاضر توصیفی- همبستگی می باشد جامعه پژوهش شامل کلیه دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهرستان مهاباد (۲۷۰۱ نفر) بود. نمونه آماری با استفاده از فرمول کوکران بالغ بر ۳۴۸ نفر از دانش آموزان از طریق روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب و مورد بررسی قرار گرفت. پرسشنامه هایی که برای تحقیق حاضر مورد استفاده قرار گرفتند، پرسشنامه شبکه های اجتماعی مجازی محقق ساخته، پرسشنامه پیوند با مدرسه رضایی شریف و پرسشنامه عملکرد تحصیلی اینین بود.
یافته ها: نتایج تحقیق نشان داد که بین میزان استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی با پیوند با مدرسه و عملکرد تحصیلی دانش آموزان رابطه معکوسی وجود دارد. همچنین رابطه مثبت بین پیوند با مدرسه با عملکرد تحصیلی دانش آموزان نیز تایید شده است؛ در تحقیق حاضر رابطه بین عضویت و نوع استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی تایید نگردید. همچنین نتایج رگرسیون خطی نشان داد متغیرهای پیوند با مدرسه، نوع استفاده از شبکه های مجازی و میزان استفاده از آن می توانند به طور همزمان در پیش بینی عملکرد تحصیلی مورد استفاده قرار گیرند. و ضریب تاثیر استاندارد آن ها به ترتیب برابر با $(\beta = 0.26)$ ، $(\beta = 0.16)$ و $(\beta = 0.13)$ در سطح معناداری دیده شد.
نتیجه گیری: شبکه های اجتماعی مجازی می تواند به عنوان یک شیوه مناسب برای تعامل میان دانش آموزان از یک سو و نیز معلم و دانش آموزان برای انتقال مطالب علمی، به اشتراک گذاری سؤالات و مسئله های درسی و کمک به یکدیگر در شناخت مسیر درست حل مسائل مورد استفاده قرار گیرد.
واژه های کلیدی: شبکه های اجتماعی مجازی، پیوند با مدرسه، عملکرد تحصیلی دانش آموزان.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۱/۳۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۳/۲۸

مقدمه

دانش آموزان در دوران تحصیلی خود با مسائل زیادی روبرو هستند. این مشکلات و مسائل می تواند روی عملکرد تحصیلی آن ها تأثیر بگذارد. شناخت این مسائل تأثیرگذار و اقدام در جهت کاهش تأثیرات کافی آن ها، می تواند در جهت عملکرد تحصیلی دانش آموزان مؤثر باشد. امروزه مشکلات فردی دانش آموزان ناشی از عوامل محیطی و باورهای فرهنگی - اجتماعی و همچنین وجود تکنولوژی های مجازی و مدرن عصر اخیر از جمله عواملی است که می تواند در عملکرد تحصیلی دانش آموزان تأثیر بگذارد. شبکه های اجتماعی و فضای مجازی منابع شگفت انگیز آگاهی و دانش هستند (صادقی، ۱۳۹۳). در عصر ما دانش و فناوری با یکدیگر هم مسیر شده اند و نمی توان یکی از این دو را بدون دیگری به راحتی به دست آورد. فضای مجازی با منابع و امکانات شگفت و عظیمی که در زمینه علم و دانش در اختیار کاربران قرار می دهد و با ویژگی هایی چون بی زمانی و بی مکانی، تعاملی بودن ... قابلیت های زیادی در زمینه آموزش و تعلیم و تربیت در اختیار کاربران خود قرار می دهد. اصطلاحاتی چون کلاس بدون دیوار، مدارس هوشمند، دانشگاه مجازی و ... اشاره به نوع جدید و شاید غیر معمولی از آموزش الکترونیک دارد که در مقابل آموزش سنتی و معمول امروزه در حال جای گیری در سیستم های آموزشی کشورهای مختلف است (آقابابایی، ۱۳۹۱).

شبکه های اجتماعی مجازی، گونه ای از وب سایت های اینترنتی هستند که افراد، گروه ها و سازمان ها، در آن ها پیرامون یک یا چند ویژگی مشترک گرد هم می آیند و اطلاعات، مطلب و محتوای خود را با یکدیگر به اشتراک می گذارند. سرعت رشد این شبکه ها به حدی است که مجموع کاربران معروف ترین شبکه های اجتماعی اینترنت به بیش از یک میلیارد نفر رسیده است (روحانی و تاری، ۱۳۹۱). در حالی که این شبکه ها در محیط دانشگاهی و به منظور استفاده دانشجویان راه اندازی شد، لیکن به تدریج، ورود طیف کودک و نوجوان و همچنین طیف سالخورده، نیز به این شبکه های اجتماعی مجازی افزایش یافته است. یکی از مهم ترین وجوه عملکرد شبکه های اجتماعی، تأثیرات منفی و مثبت آن ها در عرصه اجتماعی است. به همین سبب نقش شبکه های اجتماعی در زندگی، بویژه تأثیر این پدیده در کسب زندگی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان بایستی مورد توجه محققان قرار گیرد (امرای و حسن پور، ۱۳۹۳). در داخل کشور نیز از بدو پیدایش این شبکه ها مخاطبان آن در کشور پیوسته روبه فزونی بوده است. شبکه های اجتماعی مجازی که نسلی نو از سامانه های اینترنتی اجتماع محور هستند در حال گسترش روز افزون در تمامی نقاط جهان می باشند. در عصری که اطلاعات فراگیر شده است افراد لاجرم در صحنه ارتباط متقابل اجتماعی و زیستن و رفتن به آینده، را ضروری می بینند و در جهان تکنولوژی نوین با فرهنگ های متنوع و متفاوت، دانش و اطلاعات، آگاهی ها و اندیشه های زاینده و مولد، فرهنگ خوب زیستن و ارزش های ملی و انسانی و جامعه پذیری سالم، یعنی نوعی تطابق مثبت و سازنده باید به نسل های بعد منتقل شود و همچنین آماده سازی نسل های آتی برای ساختن آینده ای ایده آل، که سرنوشت چنین جامعه ای را خود در دست داشته باشند پس کدام نهاد و

سازمان بهتر از آموزش و پرورش خصوصاً در عصر جدید می تواند این نقش ها و وظایف مهم را عهده دار شود (لطف آبادی، ۱۳۸۶).

امروزه پیوند دانش آموزان با مدرسه نقش مهمی در شکل گیری ارزش ها، هنجارها و فرصت های اجتماعی دارد (بلوم و لیبا، ۲۰۱۴). بیان می کنند که موفقیت دانش آموزان از طریق پیوندهای قوی آن ها با مدرسه می تواند بهبود یابد و این که برای ایجاد احساس ارتباط با مدرسه، دانش آموزان باید احساس حمایت و امنیت را تجربه کنند. بررسی های انجام شده نشان می دهد که ارتباط با مدرسه باعث سلامت روان، پیشرفت تحصیلی، انگیزه های دانش آموزان و کاهش ترک تحصیل در دانش آموزان می شود (گریفین، ۲۰۱۲).

مدارس هم مسئول عملکرد تحصیلی دانش آموزان و هم مسئول ایجاد هنجارها و ارزش های جامعه محسوب می شوند. در جامعه امروزی، مدارس با موضوعات پیچیده ای که تأثیر انکارناپذیری بر کارکرد و عملکرد تحصیلی دانش آموزان دارند روبرو هستند. از مدارس انتظار می رود که جوانان را با محیط یادگیری سالمی مواجه سازند که بتوانند در آن به سطح مطلوبی از دانش دست یابند و افراد مولد در جامعه باشند (اسکرمن، ۲۰۰۹). پیوند با مدرسه علاقه و دل بستگی دانش آموزان به معلمان و مدیران غرور نسبت به مدرسه خود است. اهمیت جو مدرسه و پیوند دانش آموزان مدرسه زمینه جامعه شناختی، روانشناسی مدرسه و ادبیات آموزشی دارد (ای سی، ۲۰۰۹).

شبکه های مجازی ابزار قدرتمندی است که مثل شمشیر دو لبه می باشد که هم جنبه مثبت می تواند داشته باشد و هم منفی، و حتی می تواند باعث فساد گردد و پیشرفت و عملکرد تحصیلی دانش آموزان را به خطر به اندازد و حتی باعث بی اعتمادی و افت تحصیلی دانش آموزان شود و مدرسه با آگاه سازی دانش آموزان از درست استفاده کردن از شبکه های مجازی هم می تواند ابزار آموزش و هم تعلیم و رشد علمی، فرهنگی و اجتماعی دانش آموزان را فراهم آورد (محمدی و همکاران، ۱۳۹۰).

آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران با صرف هزینه های زیاد و بکارگیری مربیان، معلمان و امکانات آموزشی و غیره میلیون ها دانش آموز را از مقطع ابتدایی تا متوسطه را در زیر چتر خود جمع کرده ولی می بینیم که چگونه پس از گذشت یک سال در مقطع مختلف تحصیلی، عده ای از دانش آموزان به علل مختلف در تحصیل علم و دانش از حد متوسط کل دانش آموزان تنزل کرده، در جا می زنند یا مجبور به تکرار پایه می شوند. لذا باید در صدد بود تا چنین سرمایه گذاری عظیمی که بخش عمده ای از سرمایه های کشور را به خود اختصاص می دهد صحیح برنامه ریزی گردد تا ضایعات آن به حداقل برسد.

پژوهش خلیفه و همکاران (۱۳۹۸) نشان داد بین زمان اختصاص داده شده به شبکه های اجتماعی مجازی و روابط اجتماعی دانش آموزان رابطه منفی و معناداری وجود داشت. همچنین بین زمان اختصاص داده شده به شبکه های اجتماعی مجازی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه منفی و غیر معناداری وجود دارد. پیشنهاد کردند می توان از امکانات و قابلیت های شبکه های اجتماعی مجازی برای تعمیق یادگیری، افزایش انگیزش پیشرفت تحصیلی، مشارکت کلاسی و فعالیت های گروهی دانش آموزان استفاده کرد.

¹.Blum & Libya

².Griffin

³.Askrmn

یافته‌های شاهرودی (۱۳۹۹) نشان داد که هیچ گونه رابطه‌ای میان معدل سال گذشته دانش‌آموزان و عملکرد کمی تحصیلی آن‌ها با استفاده از شبکه اجتماعی مجازی وجود ندارد و تنها میان معدل آن‌ها و تبادل اطلاعات علمی (سؤالات امتحانی) از

طریق شبکه‌های اجتماعی رابطه وجود دارد. همچنین میان استفاده از شبکه‌های اجتماعی و عملکرد کمی تحصیلی، اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی، یادگیری و دریافت سؤالات و پرسش‌های درسی ارتباط وجود دارد. با این وجود میزان تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر عملکرد کمی تحصیلی در سطح متوسط و تأثیر آن بر سایر فعالیت‌های تحصیلی دانش‌آموزان در سطح ضعیف می‌باشد.

در سطح بین‌المللی، یونگ (۲۰۱۳) در مطالعه‌ای که انجام داده، دریافت که ۸۰ درصد از پاسخ‌گویان، کاربران وابسته اینترنت بودند که انگاره‌های رفتاری معتادانه قابل توجهی را از خود بروز دادند. کارت^۲ (۲۰۱۴) در مطالعه‌اش بدین نتیجه رسید که نوجوانانی که از تماس‌های اجتماعی کنارگیری می‌کنند، از اینترنت به عنوان ابزاری برای فرار از واقعیت استفاده می‌کنند (ای سی، ۲۰۰۵). در مطالعه کولاک و ساندرز^۳ که ارتباط بین استفاده از فیس بوک و عملکرد تحصیلی بررسی شده است، بین معدل کل دانش‌آموزان استفاده‌کننده از فیس بوک و دانش‌آموزانی که از آن استفاده نمی‌کردند تفاوتی وجود نداشته است (شعاری زاده، ۱۳۹۱).

این روزها با توجه به استقبال گسترده کاربران اینترنتی خصوصاً قشر جوان و نوجوان از شبکه‌های اجتماعی مجازی، بررسی مسائل مربوط به این شبکه‌ها جهت اتخاذ تصمیمات صحیح و برنامه‌ریزی دقیق توسط مسئولان فرهنگی و اجتماعی و مخصوصاً مسئولان مدارس و نیز والدین، ضروری است. و به طور کلی با استفاده درست از شبکه‌های اجتماعی می‌تواند پیوند خوبی بین آن‌ها باشد اما با توجه به استفاده نادرست از شبکه‌های مجازی، آسیب‌های اجتماعی و تهدیدهای ناشی از فضای مجازی بیشتر می‌شود، و این پدیده نه فقط موجب آشفتگی و نگرانی مسئولین قضایی و مسئولان تربیتی بلکه باعث نگرانی اغلب خانواده‌ها و افت تحصیلی دانش‌آموزان هم خواهد شد (نصرتی، ۱۳۹۲). مروری بر پیشینه پژوهشی نشان می‌دهد تاکنون مطالعه‌ای با هدف بررسی رابطه میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی و پیوند با مدرسه با عملکرد تحصیلی صورت نگرفته است، لذا در این تحقیق به دنبال پاسخ این سؤال خواهیم بود که چه رابطه‌ای بین استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی و پیوند با مدرسه با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان وجود دارد؟

روش پژوهش

تحقیق حاضر از نظرهدف، کاربردی و از نظر روش جمع‌آوری داده‌ها، توصیفی - همبستگی می‌باشد. در این پژوهش متغیر ملاک عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان متغیرهای پیش بین شبکه‌های اجتماعی مجازی و پیوند با مدرسه می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه شهر مهاباد می‌باشد که طبق آخرین آمار به عمل آمده دقیقاً ۲۷۰۱ دانش‌آموز می‌باشد. برای نمونه‌گیری از روش طبقه‌ای - نسبتی که یکی از شیوه‌های نمونه‌گیری احتمالی است، استفاده می‌شود. در این

¹.Young

².Krat

³.Kowlk & Saunders

تحقیق برای برآورد حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده می شود و طبق این فرمول ۳۳۶ نفر در نمونه آماری لازم است با لحاظ افت پاسخ ها ۴۰۰ پرسشنامه اجرا و تعداد ۳۴۸ پرسشنامه سالم مورد تحلیل قرار گرفت.

در این تحقیق برای متغیر شبکه های اجتماعی مجازی از پرسش نامه محقق ساخته، برای عملکرد تحصیلی دانش آموزان از پرسشنامه انین و همکاران (۲۰۱۵) و برای متغیر پیوند با مدرسه از پرسش نامه رضایی شریف (۱۳۹۴) استفاده شده است. برای ارزیابی میزان و نوع استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی از پرسشنامه محقق ساخته که شامل ۲۰ سؤال است استفاده شده است. این مقیاس ۴ مؤلفه که شامل میزان استفاده از شبکه ها، کاربرد آموزشی شبکه ها، میزان اطلاع رسانی و ارتباط آسان و کاربرد پژوهشی شبکه هاست، اندازه می گیرد. پرسشنامه بر اساس طیف پنج گانه لیکرت تنظیم شده است و گزینه ها شامل کاملاً موافقم، موافقم، نظری ندارم، مخالفم، کاملاً مخالفم است. این مقیاس ۴ عامل دیگر که هر یک، بیش از ۳ سؤال را به خود اختصاص داده اند را نیز اندازه می گیرد. عامل ۱ که میزان استفاده از شبکه هاست سؤالات ۱ تا ۵ و، عامل ۲ که کاربرد آموزشی شبکه هاست سؤالات ۶ تا ۱۰ و عامل ۳ که میزان اطلاع رسانی و ارتباط آسان است سؤالات ۱۱ تا ۱۷ و عامل ۴ که کاربرد پژوهشی شبکه هاست سؤالات ۱۸ تا ۲۰ را در بر می گیرد.

به منظور سنجش عملکرد تحصیلی دانش آموزان، معدل ترم گذشته آن ها و از پرسشنامه ۴ سوالی انین و همکاران (۲۰۱۵) استفاده شده است.

پرسشنامه ۴۰ آیتمی پیوند با مدرسه رضایی شریف (۱۳۹۳)، ۸ مؤلفه را مورد ارزیابی قرار می دهد که عبارتند از: ۱- دلبستگی به معلم؛ ۲- دلبستگی به مدرسه؛ ۳- دلبستگی به کارکنان مدرسه ۴- مشارکت در مدرسه؛ ۵- باور به مدرسه؛ ۶- مشارکت در مدرسه؛ ۷- باور به مدرسه ۸- تعهد به مدرسه

جهت نمره گذاری پاسخ ها این مقیاس که مطابق طیف لیکرت می باشد طبق الگوی (هرگز = ۰، گاهی = ۱، به ندرت = ۲، غالباً = ۳ همیشه = ۴) عمل می شود. در پژوهش رضایی شریف و همکاران (۱۳۹۳) به منظور کسب اطمینان از روایی پرسشنامه، روایی محتوا، پیش بین و سازه مورد بررسی قرار گرفته است. روایی محتوا به واسطه نظرخواهی از ۵ نفر متخصص روان شناسی مورد بررسی قرار گرفت و ابزاری روا تشخیص داده شد. برای محاسبه روایی پیش بین همبستگی بین میانگین تحصیلی با پیوند به مدرسه ۰/۹۳ به دست آمد.

برای سنجش پایایی مقیاس های مورد استفاده در تحقیق، از روش ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است. به این منظور بعد از ساخت و تدوین پرسشنامه اولیه، آزمون مقدماتی با نمونه ای به تعداد ۳۰ نفر انجام گرفت.

جدول ۱: مقدار پایایی متغیرهای مورد مطالعه

مقدار پایایی	متغیر
۰/۹۱	عملکرد تحصیلی
۰/۸۸	پیوند با مدرسه
۰/۸۷	نوع استفاده از شبکه های اجتماعی
۰/۸۵	عضویت در شبکه های اجتماعی
۰/۸۹	میزان استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی

یافته ها

یافته های توصیفی

توصیف پاسخ دهندگان بر اساس سن

در این قسمت با استفاده از جدول تعداد پاسخ دهندگان بر حسب سن آورده شده است همان گونه که در جدول نشان داده شده است. بیشترین فراوانی مربوط به گروه سنی ۱۶ سال با ۳۹/۴ درصد و کمترین فراوانی مربوط به گروه سنی ۱۴ سال با ۰/۳ درصد می باشد. همچنین سایر نتایج بدین صورت است که دانش آموزان ۱۵ سال، ۲۴/۴ درصد، دانش آموزان ۱۷ سال، ۳۲/۸ درصد و دانش آموزان ۱۸ سال هم ۳/۲ درصد کل دانش آموزان را تشکیل می دهند.

جدول ۲: توصیف پاسخ دهندگان بر اساس سن

سال	فراوانی	درصد
۱۴	۱	۰/۳
۱۵	۸۵	۲۴/۴
۱۶	۱۳۷	۳۹/۴
۱۷	۱۱۴	۳۲/۸
۱۸	۱۱	۳/۲
مجموع	۳۴۸	۱۰۰

توصیف پاسخ دهندگان بر اساس مقطع تحصیلی

توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب مقطع تحصیلی نشان داد که ۱۳۹ نفر از دانش آموزان در پایه یازدهم، ۱۲۰ نفر از دانش آموزان در پایه دهم و ۸۹ نفر نیز در پایه دوازدهم مشغول به تحصیل می باشند.

جدول ۳: توصیف پاسخ دهندگان بر اساس مقطع تحصیلی

مقطع تحصیلی	فراوانی	درصد
دهم	۱۲۰	۳۴/۵
یازدهم	۱۳۹	۳۹/۹
دوازدهم	۸۹	۲۵/۶
مجموع	۳۴۸	۱۰۰

توصیف پاسخ دهندگان بر اساس رشته تحصیلی

توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب رشته تحصیلی در جدول نشان داده شده است. براساس نتایج به دست آمده بیشترین فراوانی مربوط به رشته تحصیلی علوم تجربی می باشد با ۳۳/۹ درصد، علوم انسانی ۳۰/۵ درصد و ریاضی ۲۶/۴ درصد و سایر رشته ها نیز ۹/۲ درصد از کل اعضای نمونه را شامل می شوند.

جدول ۴: پاسخ دهنده ها براساس رشته تحصیلی

رشته	تعداد	درصد فراوانی
انسانی	۱۰۶	۳۰/۵
تجربی	۱۱۸	۳۳/۹
ریاضی	۹۲	۲۶/۴
سایر	۳۲	۹/۲
مجموع	۳۴۸	۱۰۰

توصیف پاسخ دهنده ها بر اساس سابقه عضویت در شبکه های اجتماعی

توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سابقه عضویت در شبکه های اجتماعی در جدول نشان داده شده است. براساس نتایج به دست آمده بیشترین فراوانی مربوط به بازه زمانی ۲ تا ۵ سال می باشد با ۶۰/۹ درصد، و کمترین مقدار مربوط به بازه ۶ سال به بالا می باشد.

جدول ۵: پاسخ دهنده ها براساس سابقه عضویت در شبکه های اجتماعی

سابقه عضویت در شبکه های اجتماعی	تعداد	درصد فراوانی
کمتر از ۱ سال	۹۶	۲۷/۶
۲ تا ۵ سال	۲۱۲	۶۰/۹
۶ سال به بالا	۴۰	۱۱/۵
مجموع	۳۴۸	۱۰۰

توصیف پاسخ دهنده ها بر اساس فراوانی استفاده از شبکه های اجتماعی

توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس فراوانی استفاده از شبکه های اجتماعی در جدول نشان داده شده است. براساس نتایج به دست آمده بیشترین فراوانی مربوط به بازه زمانی ۳ تا ۵ ساعت می باشد ۰/۳۳ درصد، و کمترین مقدار مربوط به بازه ۱۰ تا ۱۲ ساعت و ۱۲ ساعت به بالا می باشد که فراوانی آن صفر می باشد.

جدول ۷: پاسخگویان براساس فراوانی استفاده از شبکه های اجتماعی

فرآوانی استفاده از شبکه‌های اجتماعی	تعداد	درصد فرآوانی
یک ساعت و کمتر	۶۸	۱۹/۵
۱ تا ۳ ساعت	۱۰۲	۲۹/۳
۳ تا ۵ ساعت	۱۱۵	۳۳/۰
۵ تا ۸ ساعت	۴۹	۱۴/۱
۸ تا ۱۰ ساعت	۱۴	۴/۰
۱۰ تا ۱۲ ساعت	۰	۰
بیشتر از ۱۲ ساعت	۰	۰
مجموع	۳۴۸	۱۰۰

دهنده‌ها بر اساس شبکه‌های اجتماعی پاسخگویان بر اساس شبکه‌های اجتماعی در است. براساس نتایج به

توصیف پاسخ نحوه دسترسی به توزیع فرآوانی نحوه دسترسی به جدول نشان داده شده

دست آمده نشان می‌دهد که اکثریت دانش آموزان از طریق تلفن همراه به شبکه‌های اجتماعی دسترسی پیدا می‌کنند با ۶۳/۱ درصد، تبلت با ۱۶/۴ درصد، کامپیوتر شخصی با ۱۴/۶ درصد و سایر ابزارها با ۶ درصد در رده‌های بعدی قرار می‌گیرند.

جدول ۸: پاسخ دهنده‌ها براساس نحوه دسترسی به شبکه‌های اجتماعی

نحوه دسترسی به شبکه‌های اجتماعی	تعداد	درصد فرآوانی
کامپیوتر شخصی	۵۰	۱۴/۴
تلفن همراه	۲۱۶	۶۲/۱
تبلت	۶۲	۱۷/۸
سایر	۲۰	۵/۷
مجموع	۳۴۸	۱۰۰

توصیف پاسخ دهنده‌ها بر اساس اندازه شبکه‌های اجتماعی

توزیع فرآوانی پاسخگویان بر اساس اندازه شبکه‌های اجتماعی در جدول نشان داده شده است. براساس نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که بیشتر دانش آموزان در شبکه‌های ۱ تا ۴۰ نفری عضویت دارند با ۳۷/۴ درصد، و کمترین مقدار مربوط به شبکه‌های ۱۴۰ تا ۱۸۰ نفری می‌باشد با ۵/۵ درصد. همچنین نتایج نشانگر این است که ۱۷/۲ درصد در شبکه‌های ۴۰ تا ۸۰ نفری، ۲۵/۹ در شبکه‌های ۸۰ تا ۱۴۰ نفری و ۱۴/۱ درصد در شبکه‌هایی جدا از بازه‌های ارائه شده عضویت دارند.

جدول ۹: توزیع پاسخ دهنده‌ها براساس اندازه شبکه‌های اجتماعی

اندازه شبکه‌های اجتماعی	تعداد	درصد فراوانی
۱ تا ۴۰ نفر	۱۳۰	۳۷/۴
۴۰ تا ۸۰ نفر	۶۰	۱۷/۲
۸۰ تا ۱۴۰ نفر	۹۰	۲۵/۹
۱۴۰ تا ۱۸۰ نفر	۱۹	۵/۵
سایر	۴۹	۱۴/۱
مجموع	۳۴۸	۱۰۰

مرتبط با سؤال

یافته‌های

اول

آیا بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان رابطه وجود دارد؟

جدول (۱۰): همبستگی پیرسون بین متغیرهای پیش‌بین با عملکرد تحصیلی و پیوند با مدرسه

متغیرهای پیش‌بین	ضریب همبستگی با عملکرد تحصیلی	Sig	ضریب همبستگی با پیوند با مدرسه	Sig
میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی	-۰/۲۰۹	۰/۰۰۱	-۰/۲۷۸	۰/۰۰۱
پیوند با مدرسه	۰/۳۰۱	۰/۰۰۱		
نوع استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی	۰/۰۱۷	۰/۷۸۴		
عضویت در شبکه‌های اجتماعی مجازی	-۰/۰۹۱	۰/۰۹۲		
				N=۳۴۸

برای پاسخ به این سؤال از همبستگی پیرسون استفاده شد. بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با عملکرد تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد؛ چون همانطور که در جدول ۱۰ مشاهده می‌کنیم $P = 0/001$ از $0/05$ کوچک‌تر است. نتایج بیانگر این است که رابطه معناداری بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با عملکرد تحصیلی وجود دارد. میزان همبستگی بین دو متغیر تقریباً $-0/20$ درصد می‌باشد که همبستگی منفی بوده و شدت همبستگی بین دو متغیر متوسط است. بر این اساس می‌توان ادعا کرد که بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان رابطه منفی و معناداری وجود دارد. بدین معنا استفاده زیاد از شبکه‌های اجتماعی مجازی سطح عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان را پایین می‌آورد.

یافته‌های مرتبط با سؤال دوم

آیا بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان رابطه وجود دارد؟

با توجه به اینکه سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ می باشد، می توان ادعا کرد که ارتباط بین میزان استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی با پیوند با مدرسه در بین دانش آموزان رابطه وجود دارد؛ از سوی دیگر منفی بودن میزان همبستگی به دست آمده نشان

می دهد که رابطه بین دو متغیر جهت دار بوده و منفی می باشد. نتایج نشان می دهد که بین میزان استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی با پیوند با مدرسه تقریباً همبستگی ۰/۲۷- درصدی وجود دارد. بنابراین افزایش در میزان استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی سبب کاهش پیوند با مدرسه دانش آموزان می شود.

یافته های مرتبط با سؤال سوم

آیا بین پیوند با مدرسه با عملکرد تحصیلی دانش آموزان رابطه وجود دارد؟

بین پیوند با مدرسه با عملکرد تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد؛ چون همان طور که در جدول (۱۲) مشاهده می کنیم $P = 0/000$ از $P = 0/05$ کوچک تر است. ضریب همبستگی پیرسون بین پیوند با مدرسه و عملکرد تحصیلی (۰/۳۰) می باشد که حاکی از رابطه مستقیم و قوی بین این دو متغیر می باشد. یعنی هر چه میزان پیوند با مدرسه بالاتر برود، به تبع آن عملکرد تحصیلی دانش آموزان ارتقا پیدا می کند. بنابراین می توان اذعان کرد که بین پیوند با مدرسه و عملکرد تحصیلی ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد.

یافته های مرتبط با سؤال چهارم

آیا بین نوع استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان رابطه وجود دارد؟

سؤال ارائه شده از طریق آزمون پیرسون مورد بررسی قرار گرفت. نتایج بیانگر این است که بین نوع استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان رابطه معناداری وجود ندارد؛ چون همانطور که در جدول (۴-۱۳) مشاهده می کنیم $P = 0/784$ از مقدار بحرانی $P = 0/05$ بزرگ تر است. بنابراین وجود رابطه بین نوع استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان رد می شود.

یافته های مرتبط با سؤال پنجم

آیا بین عضویت در شبکه های اجتماعی مجازی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان رابطه وجود دارد؟

بین عضویت در شبکه های اجتماعی مجازی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان رابطه معناداری وجود ندارد؛ چون همانطور که در جدول (۴-۱۴) مشاهده می کنیم $P = 0/091$ از $P = 0/05$ بزرگ تر است. بنابراین ارتباط بین عضویت در شبکه های اجتماعی مجازی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان رد می شود. بر این اساس عضویت در شبکه های اجتماعی مجازی همبستگی معناداری با عملکرد تحصیلی دانش آموزان ندارد.

رگرسیون همزمان متغیرهای مستقل

جهت بررسی نقش متغیرهای مستقل بر روی عملکرد تحصیلی از تحلیل رگرسیون استفاده خواهد شد. در انتهای این فصل رابطه رگرسیونی بین متغیرهای مستقل و عملکرد تحصیلی بررسی می شود. نتایج حاصل از اجرای آزمون همبستگی و رگرسیون جهت بررسی رابطه متغیرهای مستقل با عملکرد تحصیلی در زیر آورده شده است. جدول ۱۱: ضریب همبستگی و ضریب تعیین رگرسیون همزمان متغیرهای مستقل

ضریب همبستگی (R)	ضریب تعیین (R2)	ضریب تعیین تعدیل شده	دوربین واتسون
۰/۳۴۶	۰/۱۲۰	۰/۱۱۰	۱/۶۳۸

جدول ۱۲: تحلیل واریانس مؤلفه های مستقل

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	توزیع فیشر (F)	سطح معناداری
رگرسیون	۳۳/۵۷۲	۴	۸/۳۹۳	۱۱/۶۶۷	۰/۰۰۰
باقیمانده	۲۴۶/۷۴۴	۳۴۳	۰/۷۲۳		
کل	۳۸۰/۳۱۶	۳۴۷			

جدول تحلیل واریانس رگرسیون خطی بودن رابطه بین متغیرهای مستقل پژوهش و متغیر عملکرد تحصیلی را تأیید می کند، زیرا سطح معنی داری (Sig) کمتر از ۵ درصد است.

با توجه به آزمون رگرسیون فرضیه، ضریب تعیین (R Square) بین متغیرهای مستقل پژوهش و عملکرد تحصیلی ۰/۱۲۰ است. یعنی متغیرهای مستقل پژوهش می توانند در حدود ۱۲ درصد از تغییرات ایجاد شده در عملکرد تحصیلی را پیش بینی کنند.

جدول ۱۳: تحلیل رگرسیون متغیرهای مستقل پژوهش با عملکرد تحصیلی

Sig	T	ضریب استاندارد	ضریب استاندارد نشده		مدل رگرسیون
		Beta	خطای معیار	B	
۰/۰۰۰	۶/۸۲۵		۰/۳۶۷	۲/۵۶۰	مقدار ثابت
۰/۱۸۶	-۱/۳۲۴	-۰/۱۱۱	۰/۱۲۱	-۰/۱۶۰	عضویت
۰/۰۰۰	۴/۹۷۸	۰/۲۶۳	۰/۰۶۶	۰/۳۲۸	پیوند با مدرسه
۰/۰۳۴	۲/۱۳۲	۰/۱۶۷	۰/۰۹۰	۰/۱۹۲	نوع استفاده
۰/۰۲۴	-۲/۲۶۴	-۰/۱۳۱	۰/۰۴۸	-۰/۱۰۹	میزان استفاده

جدول فوق نشان می دهد که متغیرهای پیوند با مدرسه، نوع استفاده از شبکه های مجازی و میزان استفاده از آن می توانند به طور هم زمان در پیش بینی عملکرد تحصیلی مورد استفاده قرار گیرند.

جهت ایجاد معادله رگرسیونی از میزان ضریب رگرسیونی استاندارد نشده (B) استفاده می کنیم. معادله رگرسیونی جهت پیش بینی دقیق مقادیر متغیر وابسته مورد استفاده قرار می گیرد و معادله آن به صورت زیر است:

$$Y = a + b_2x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4$$

Y = مقدار پیش بینی شده متغیر ملاک

a= عرض از مبدأ نقطه

مقدار ثابت یا constant

b= شیب خط (ضریب رگرسیونی استاندارد نشده یا B)

X= مقادیر مختلف متغیرهای پیش بین

تقاطع خط رگرسیون با محور Y (در جدول):

معادله رگرسیونی اجرا شده:

عملکرد $Y = 0.328X + 0.192$ (پیوند با مدرسه) $+ 0.192$ (نوع استفاده) $- 0.109$ (میزان استفاده) در معادله بالا با قرار دادن مقادیر پیوند با مدرسه، نوع استفاده از شبکه‌های مجازی و میزان استفاده از آن، می‌توان عملکرد تحصیلی را پیش‌بینی کرد. توجه داشته باشیم که در این معادله مقادیر a, b_1, b_2, b_3 ثابت است و تنها مقادیر پیوند با مدرسه، نوع استفاده از شبکه‌های مجازی و میزان استفاده از آن تغییر می‌کنند.

بحث و نتیجه گیری

نتایج بیانگر این است که رابطه منفی معناداری بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با عملکرد تحصیلی وجود دارد. میزان همبستگی بین دو متغیر تقریباً ۲۰٪- درصد می‌باشد که همبستگی منفی بوده و شدت همبستگی بین دو متغیر متوسط است. بدین معنا استفاده زیاد از شبکه‌های اجتماعی مجازی سطح عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان را پایین می‌آورد. این فرضیه بر پایه تئوریک نظریه ویلیام (۲۰۰۹)، نظریه جنکسین (۲۰۱۲)، نظریه نظریه کنترل اجتماعی هرسی چی (۲۰۰۳) می‌باشد و یافته‌های تحقیق با یافته‌های اعظمی (۱۳۹۶)، شاهوردی و همکاران (۱۳۹۹)، خلیفه و همکاران (۲۰۲۰)، معصومی و گودرزی (۱۳۹۴)، جوادنیا (۱۳۹۵)، زنجانی‌زاده (۱۳۸۶)، یونگ (۲۰۰۶) همسو است. در این راستا مک جان (۲۰۱۲) و ویلیام (۲۰۰۹) معتقدند که استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی موجب کاهش عملکرد تحصیلی در دانش‌آموزان می‌شود. می‌توان اظهار داشت که دانش‌آموزانی که عضو شبکه‌های اجتماعی مجازی هستند نسبت به دانش‌آموزان دیگر از دل‌بستگی کمتری با مدرسه و معلم برخوردار هستند چرا که مشکل آن‌ها سبب می‌گردد تا بیشتر در معرض انتقادها و سرنش قرار گیرند. اگر محیط مدرسه برای این دانش‌آموزان خوش آیند باشد، خود آن‌ها به مدرسه خواهند رفت، و پیوند با مدرسه می‌تواند راه‌گشای بسیاری از مشکلات باشد.

بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با پیوند با مدرسه در بین دانش‌آموزان رابطه وجود دارد؛ از سوی دیگر رابطه بین دو متغیر جهت دار بوده و منفی می‌باشد. بنابراین افزایش در میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی سبب کاهش پیوند با مدرسه دانش‌آموزان می‌شود. علاوه بر این ضریب همبستگی پیرسون بین پیوند با مدرسه و عملکرد تحصیلی حاکی از رابطه مستقیم بین این دو متغیر بود. این نتایج در چارچوب نظریه‌های جنکسین (۲۰۱۲)، نظریه کنترل اجتماعی هر سی چی (۲۰۰۳) و

1. William

2. Jenkins

3. Hirschi

4. Mack lohan

نظریه اسناد قابل بحث بوده و موید نتایج مطالعات اعظمی (۱۳۹۶)، زنجانی زاده (۱۳۸۶) است. تحقیقات قبلی به طور کلی حاکی از این بوده اند که استفاده بیش از حد از شبکه های اجتماعی مجازی موجب کاهش عملکرد تحصیلی در دانش آموزان می شود. همچنین براساس نتایج تحقیق پیوند قوی بین محیط مدرسه و استفاده درست دانش آموز از شبکه های اجتماعی می تواند به عنوان عاملی در راستای کاهش مشکلات دانش آموزان عمل نماید و باعث پیشرفت آن ها شود. از آنجایی که مدارس پس از خانواده به عنوان دومین نهاد تاثیرگذار در فرایند جامعه پذیری دانش آموزان محسوب می شود که در شکل گیری ارزش ها و نگرش ها و پایبندی آن ها به هنجارهای جامعه نقش عمده دارند. به اعتقاد دیویس پایه های موفقیت و تعالی هر فردی در مدرسه پایه ریزی می شود. موفقیت مدارس در رسالت آموزشی و پرورشی خود مرهون احساس تعلق و پیوندی است که دانش آموزان با مدرسه دارند. پیوند با مدرسه در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان اثر بخش بوده و منجر به افزایش سطح نمرات آن ها می شود. اهمیت پیوند با مدارس به دلیل رابطه آن با پیامدهای سازگاران و تحولی مثبت و منفی است. پیوند ضعیف با مدرسه با عدم پیشرفت تحصیلی، عدم حضور در مدرسه، ترک تحصیل، رفتارهای بزهکارانه، مصرف مواد، درگیری با همتایان، و مشکلات رفتاری همراه است.

کیم (۲۰۰۳) معتقد است که پیوند با مدرسه دانش آموزان باعث افزایش بهره وری در عملکرد تحصیلی می گردد، زیرا وجود پیوند خوب دانش آموزان با مدرسه موجب افزایش سطح عملکرد تحصیلی می گردد و در این صورت آن ها تلاش گسترده ای برای انجام وظایف به بهترین نحو صورت می دهند. از عوامل مؤثر بر پیوند با مدرسه عملکرد تحصیلی بود. از نظر دانش آموزان پیوند با مدرسه تأثیر زیادی در عملکرد تحصیلی دانش آموزان دارد. و مطالعات چنی و همکاران (۲۰۰۰) و کیم (۲۰۰۳) نشان داده که بسیاری از دانش آموزان که پیوند ضعیفی با مدرسه داشتند عملکرد تحصیلی ضعیفی از آن ها گزارش شده است. و مطالعات نشان می دهد که پیوند دانش آموز با مدرسه و پیوند والدین با مدرسه بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان مؤثر است. و بالعکس.

نتایج بیانگر این است که بین عضویت و نوع استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان رابطه معناداری وجود ندارد؛ عضویت در شبکه های اجتماعی مجازی همبستگی معناداری با عملکرد تحصیلی دانش آموزان ندارد. این نتایج در چارچوب نظریه های مک لوهان، نظریه کنترل اجتماعی هرسی چی (۲۰۰۳)، همچنین نظریه ویلیام (۲۰۰۹)، قابل تبیین است.

در این زمینه گریفین و همکاران (۲۰۰۹) نیز معتقد است که استفاده بیش از حد از شبکه های اجتماعی مجازی برای دانش آموزان این خطر بالقوه را دارد که استفاده بیش از حد از شبکه های اجتماعی جایگزین تمام فعالیت های روزمره آن ها از جمله درس خواندن، زمان انجام دادن تکالیف و زمان استراحت آن ها می شود و امکان افت تحصیلی و آموزشی را به وجود می آورد. مطالعات خلیفه و همکاران (۱۳۹۸)، شهوردی و همکاران (۱۳۹۹) نشان داده است که مقدار زمان صرف شده در شبکه های اجتماعی توسط دانش آموزان به طور قابل توجهی باعث افت تحصیلی دانش آموزان می شود.

بر اساس نتایج تحقیق پیشنهاد می گردد که: آموزش والدین برای محدود کردن ساعات پرداختن به شبکه های اجتماعی و نحوه استفاده از آن در اولویت برنامه های آموزشی مسئولین قرار گیرد. جلسات آموزشی از سوی اداره آموزش و پرورش در شهرست آن ها به منظور آشنا نمودن و اطلاع رسانی به والدین در مورد فناوری های جدید به ویژه اینترنت و شبکه های اجتماعی مجازی برگزار گردد. کلاس های آموزشی و طراحی و تدوین بخشی از کتاب های درسی در ارتباط با آشنایی دانش آموزان با

فناوری های جدید، اینترنت و خطرات بالقوه آن ها باشد. شبکه های اجتماعی و سایت های هماهنگ با سن دانش آموزان و مرتبط با امور آموزشی طراحی شود. پیشنهاد می شود پژوهش هایی برای بررسی رابطه میزان استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی و پیوند با مدرسه با عملکرد تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی انجام شود. پژوهش حاضر به نقش مهم معلم در پیش بینی ارتباط با مدرسه نپرداخته است که پیشنهاد می شود در مطالعات بعدی به آن توجه شود.

محدودیت های تحقیق حاضر بدین شرح بود: حساسیت دانش آموزان نسبت به مسائل استفاده از شبکه های اجتماعی که ممکن است منجر به تورش در نتایج تحقیق شود. عدم شفافیت در مقام پاسخگویی در سؤالات پرسش نامه. اجرای همزمان پرسش نامه ها باعث خستگی و عدم همکاری دقیق می باشد. چنین تحقیقاتی می تواند به شکل طولی انجام شود چرا که مفاهیم مورد مطالعه مفاهیمی سیال هستند و در گذر زمان و با انجام سیاست هایی مشخص تغییر می کنند. محدودیت های زمانی و مالی این امکان را از این تحقیق سلب کرده است. فرهنگ محافظه کاری حاکم در جامعه در بین دانش آموزان نیز قابل شهود است. بنابراین به جهت عدم پاسخگویی درست مجبورا وقت زیادی برای توضیح به جهت دادن پاسخ درست و بدون دغدغه صرف می شد.

منابع

- اعظمی، ابراهیم (۱۳۹۵). نقش استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی در سواد اطلاعاتی و انگیزه تحقیق با میانجیگری مدیریت زمان دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز. پایان نامه کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان.
- برزگر بفرویی، کاظم؛ برزگر بفرویی، مهدی؛ خضری، حسن. (۱۳۹۵). نقش پیوند با مدرسه در وقوع زورگویی دانش آموزان دوره متوسطه اول شهر یزد. فصلنامه روان شناسی تربیتی. ۱۲(۴۲)، ۲۱-۴۰.
- پناغی، لیلی؛ احمدآبادی، زهره؛ زاده محمدی، علی؛ پشت مشهدی، مرجان. (۱۳۸۹). ساخت و اعتباریابی پرسش نامه ارتباط با مدرسه. مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران، ۱۶(۱): ۵۵-۴۶.
- جوادی نیا، سید علی رضا؛ عرفانیان، مرتضی؛ عابدینی، محمدرضا؛ بیجاری، بیتا. (۱۳۹۱). تأثیر استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۱۲(۸): ۵۹۸-۶۰۶.
- حجازی، الهه؛ اژه ای، جوادی؛ رنجبر، غفار. (۱۳۹۲). پیش بینی ارتباط با مدرسه بر اساس دلبستگی به والدین و همسالان. خانواده پژوهی، ۹(۱)، ۸۳-۹۷.
- خضری، حسن؛ ابراهیمی قوام، صغری. (۱۳۹۴). بررسی نقش میانجی زورگویی و قربانی بودن در رابطه بین پیوند با مدرسه و عملکرد تحصیلی. رویکردهای آموزشی نوین، ۱۰(۲)، ۱۰۰-۸۱.

- خلیفه، قدرت الله؛ فلاحی، مریم؛ کاوس زاده، شکیلا. (۱۳۹۷). مطالعه روابط اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر پایه دهم با توجه به میزان وابستگی آنها به شبکه های اجتماعی مجازی. *دوماهنامه علمی- پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی*، ۱۱ (۴): ۶۲-۵۳.
- رضائی شریف، علی؛ قاضی طباطبایی، محمود؛ حجازی، الهه؛ اژه ای، جواد (۱۳۹۱). بررسی دیدگاه دانش آموزان درباره پیوند با مدرسه: یک مطالعه کیفی، *فصلنامه روانشناسی*، ۱۶ (۱): ۱۶.
- رضائی شریف، علی؛ گنجی، مسعود؛ حاجلو، نادر. (۱۳۹۰). نقش کتابخانه های آموزشگاهی در پیوند با مدرسه و عملکرد تحصیلی دانش آموزان. *تحقیقات کتابداری و اطلاع رسانی دانشگاهی*، ۴۵ (۲): ۷۵-۵۹.
- روحانی، فضیله؛ تازی، سعیده (۱۳۹۰). بررسی میزان اعتیاد به اینترنت و رابطه آن با انگیزه تحصیلی و رشد اجتماعی دانش آموزان دوره متوسطه استان مازندران. *فن آوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی*، ۶ (۲): ۳۴-۱۹.
- زنجانی زاده اعزازی، هما؛ محمدجوادی، علی. (۱۳۸۴). بررسی تاثیر اینترنت بر ارزش های خانواده در بین دانش آموزان دبیرستانی ناحیه ۳ مشهد (در سال ۸۲-۸۳). *مجله جامعه شناسی ایران*، ۶ (۲): ۱۲۱-۱۴۶.
- شاوردی، تهمینه؛ حیدری، حسین؛ چیت ساز قمی، محمد جواد (۱۳۹۹). تأثیر شبکه های اجتماعی مجازی بر عملکرد کمی تحصیلی دانش آموزان دختر مقطع متوسطه دوم شهر تهران. *فناوری آموزش*، ۱۴ (۴): ۸۰۱-۸۱۲.
- شعاری نژاد، علی اکبر (۱۳۸۹). فلسفه تعلیم و تربیت، تهران: انتشارات امیر کبیر.
- شعاری نژاد، علی اکبر (۱۳۸۹). نقش فعالیت های فوق برنامه در تربیت نوجوانان. *مجله رشد معلم*. شماره ۲۱۵.
- فولادچنگ، محبوبه. (۱۳۸۴). بررسی تاثیر آموزش فراشناختی بر پیشرفت تحصیلی درس ریاضی. *نوآوری های آموزشی*، ۴ (۱۴): ۱۶۲-۱۴۹.
- قاضی طباطبائی، محمود؛ حجازی، الهه؛ رضائی شریف، علی. (۱۳۸۹). آزمون تئوری های مساله اجتماعی پیوند با مدرسه در بین دانش آموزان مقطع ابتدائی. *بررسی مسائل اجتماعی ایران*، ۱ (۲): ۱۱۳-۱۳۷.
- کوثری، مسعود. (۱۳۸۴). آنومی اجتماعی در اجتماعات مجازی. *مطالعات فرهنگی و ارتباطات*، ۱ (۲-۳): ۱۹۴-۱۷۱.
- محمدی، محمد (۱۳۸۶). رابطه بین یادگیری خودتنظیمی و ناتوانی یادگیری در دانش آموزان پایه چهارم و پنجم ابتدایی استان کردستان، پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.
- مرادی، فاطمه (۱۳۹۲). مقایسه خلاقیت و عملکرد تحصیلی در دانش آموزان مدارس تیزهوش و عادی، کارشناسی ارشد. پایان نامه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.
- نصرتی، محمد (۱۳۹۱). جشن جهانی شبکه های اجتماعی. *روزنامه اعتماد*. ۲۴۳۱. ص ۹.
- لطف آبادی، حسن (۱۳۸۴). روانشناسی تربیتی، تهران: انتشارات سمت.

Ainin, Sulaiman; Naqshbandi, M. Muzamil; Moghavvemi, Sedigheh and Ismawati Jaafar, Noor (2015). Facebook usage, socialization and academic performance. *Computers & Education* 83, 64-73.

Amrayi, Forouzan, Hassanpour, Vida (2013). Investigating the effect of Internet on behavioral disorders in Lorestan students and ways to control it. *Seymareh Weekly*.

Blum, R. W., & Libbey, H. P. (2014). Executive Summary. *Journal of School Health* 74:232-231.

- Boyd, D., Ellison, N.(2013). social network sites: definition, history, scholarship, Department of Telecommunication, Information Studies, and Media, Michigan State University.
- Brown, R., & Evans, W. P. (2010). Extracurricular activity and ethnicity: *Creating* 37 (1), 41-58.
- Ellison NB, Lampe C, Steinfield C. (2012).FEATURE: Social network sites and society: current trends and future possibilities. *Interactions*. 16(1): 6-9.
- Fori E, (2016). The effects of social networking sites on the academic performance of the engineering student in the university of Maiduguri, borno state, Nigeria. *IJCSI International Journal of Computer Science Issues*, 13(1)
- Gottfredson, M., & Hirschi, T. (2010). *A general theory of crime*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Griffin, K. W., Botvin, G. J., Scheier, L. M., Doyle, M. M., & Williams, C. (2009). Common predictors of cigarette smoking, alcohol use, aggression, and delinquency among inner city minority youth. *Addictive Behaviors*, 28, 1141-1148.
- Hirschi, T. (2003). *Causes of delinquency*. Berkeley, CA: University of California Press.
- Jenkins, P. (2012) "School delinquency and the school social bond." *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 34: 337-67.
- Masoumi Goodarzi, Masoumeh, Bohloli, Ali, Yarizadeh Mohammad, Khorshidi, Mohammad (2015). The effect of using virtual social networks on the academic performance of high school students in Dorud city. *The Second International Conference on New Findings in Science and Technology*, pp. 6-1.
- Paris, S. G., Winograde. P. (2012). The role of self- regulation learning in contextual teaching: Principle and practice for prepration. w.w.w.ciera.org/library/achieve.
- William, F. P. (2009). *Social networking sites: How to Stay Safe Sites*. Multi-State Information Sharing & Analysis Center (MS-ISAC) .
- Young, K. S. (2006). *Internet addiction: Evaluation and treatment*. Student BMJ

